

Tehniki v živalstvu

3. Izdelovalka papirja in graditeljica

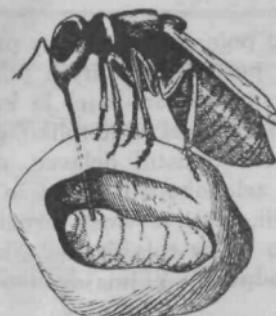
Tisočletja je trajalo, da je izumil človek papir, to neobhodno potrebno snov današnjega in preteklega časa. Zakaj vendar ni že takrat, v pradavnih časih, ko ljudje še niso poznali papirja, temeljito pregledal gnezda tkzv. papirnih ali malih os in se od njih naučil izdelovanja te snovi. Že takrat bi našel v gnezdu celulozo, važno sestavino vsakega papirja. Ta majhna umetnica — osa si gradi iz papirja, ki je tako prožen in močan kakor kitajski svileni papir, kroglasto domovanje za svoj zarod. S kroglico papirnega testa med čeljusti zida s svojo slino prepojene trakove lastnega papirja in jih niza drugega na drugega. Noben veter ali dež ne uniči ali odnese njene močne zgradbice, ki je tako trdna kakor papirnate hišice Japoncev.

Z drugo snovjo zopet zida tako zvana ometna čebela ali znosec. Ta uporablja, kakor že ime pove, kot gradbeni material malto, majhne kamenčke, pesek in podobno. Vse to z neko tekočino, ki jo izloča, pritrja na stene. Kakor lični okraski so njena drobčena, na zid nalepljena gnezda.

4. Žuželka s čudežno sesaljko

Najezdnik, neke vrste osa, se preživlja, kakor je znano, samo z drugimi žuželkami, ki jih omami in izsesa. Neka posebna vrsta te ose se pa zadovolji le z ličinkami iz-

vestne vrste hrošča. Ličinka tega hrošča je pa tej roparski živalci zelo težko dostopna, ker živi v notranjščini trdih sadnih semen in jedrc. Na posebno duhovit način pa more osa navzlic temu do žive sladčice; s svojim dolgim bodalastim rilčkom preluknja najprej trdo seme in zbole ličinko, da jo na ta način omami. S tem pa še ni doseglja mnogo, zato čujmo, kaj napravi potem. Svojega rilčka ne potegne takoj nazaj, temveč ga pusti nekako pol ure v istem položaju. V tem času izloča rilček po vsej svoji dolžini neko vosku podobno tekočino, ki se hitro strdi. Na ta način zgradi osa dolgo cev, ki sega od zunanjega oboda do ličinke. Na to cev nastavi svoja usta in izsesa vso sladko vsebino ličinke.

Napis za koroško žaro

na grobu kralja Zedinitelja

Prilagali darove so najdraže
voditeljem junaškim v svete grobe,
da bili priče so rodov zvestobe,
do konca zveste priče, tihе straže.

Najdraže Tebi naša duša daje:
prstī, zemljé slovenske domovine,
da Ti na rahlem vzglavlju te blazine,
Voditelj naš, počivati bo slaje!

Sava Radič - Mirt